

Datum: 1 september 2023

Onderwerp: Inbreng internetconsultatie Wet verbetering zekerheid flexibele arbeidskrachten

De afgelopen maanden is er gewerkt aan beoogde hervormingen van het nationale arbeidsmarktbeleid. Op 5 juli 2023 stuurden NOC*NSF, Werkgevers in de Sport (WOS), Netwerk in de Sport en de KNVB een brief aan minister Van Gennip om de visie van de sportsector op dit thema te delen en te verzoeken aanpassingen te doen in het wetsvoorstel.

We maken graag van de internetconsultatie gebruik om wederom onze visie te delen op het wetsvoorstel en de benodigde wijzigingen voor te stellen om het voorstel werkbaar te maken voor de sportsector en meer in het bijzonder de voetbalsector. Wij roepen op de volgende wijzigingen in het voorstel door te voeren:

- **Buiten toepassing verklaren ketenbepaling kleine contracten:** Een uitzondering voor de ketenregeling voor de “kleine contracten” in de amateursport.
- **Behoud afwijking ketenbepaling via cao:** Voor de sport is het erg belangrijk om de huidige afwijkingen van de ketenregeling in de cao sportverenigingen (artikel 5.3 en 5.4), cao sport (artikel 4 lid 3 sub b) en de cao scheidsrechters betaald voetbal (artikel 5 lid 5) te kunnen continueren. Wij zien graag dat de mogelijkheid om per cao (beperkt) af te kunnen wijken van de ketenregeling blijft bestaan.

Voetbal en de arbeidsmarkt

Ruim 1,2 miljoen voetballers binden wekelijks de schoenen onder voor een voetbalwedstrijd of training. Dit doen zij bij de meer dan 2800 amateurverenigingen en bij de 34 Eerste- en Eredivisieclubs, onder begeleiding van 400.000 vrijwilligers en betaalde krachten. Het betaald voetbal draagt maar liefst 1,9 miljard bij aan het BBP. Het betaald- en amateurvoetbal vervullen daarmee een aanzienlijke en uitzonderlijke rol in de levens van 8,1 miljoen voetbalfans en daarmee onze samenleving.

Voetbal, en (top)sport in het algemeen, is als sector niet één op één vergelijkbaar met andere sectoren op de arbeidsmarkt. Door die afwijkende factoren wordt gebruik gemaakt van de uitzonderingen die de wet op dit moment biedt: de ministeriële regeling en in de sector zijn diverse cao's afgesloten waarin een uitzondering op de ketenbepaling is opgenomen. Voor de volledigheid een overzicht van de cao's die in het voetbal gelden:

- Cao Sportverenigingen
- Cao Sport
- Cao (assistent-) scheidsrechters Betaald Voetbal
- Cao Trainer/Coaches Betaald Voetbal
- Cao Contractspelers Betaald Voetbal

De voorgenomen arbeidsmarkthervormingen hebben effect op het amateurvoetbal en de KNVB. Hierna gaan wij in op de benodigde wijzigingen om de sector optimaal te laten functioneren. Tot slot benadrukken wij het belang van de uitzondering per ministeriële regeling die met het huidige wetsvoorstel ongewijzigd blijft.

Amateurvoetbal

1. Opnemen uitzondering ketenregeling voor kleine contracten

In de eerdergenoemde brief van de sportsector, hebben wij een verzoek gedaan om een uitzondering op de ketenregeling mogelijk te maken voor kleine contracten in de amateursport. Met 'kleine contracten' wordt bedoeld op overeenkomsten met trainers en spelers voor wie de sport een 'uit de hand gelopen hobby is' en altijd een nevenactiviteit naast een andere (hoofd)betrekking.

Het doel van de ketenbepaling is om meer (rechts)zekerheid te bieden aan werknemers, maar in de praktijk gebeurt in sommige gevallen het tegenovergestelde. Omdat een arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd binnen het amateurvoetbal niet werkbaar is, moet de desbetreffende persoon langdurig uit dienst treden om de keten te onderbreken zonder uitzicht op een snelle terugkeer. Tenslotte geldt dat verenigingen werken met vrijwilligers, die het dagelijks bestuur van de vereniging vormen. Zij krijgen door de huidige regelgeving onder andere te maken met ingewikkelde arbeidsrechtelijke aangelegenheden en personeelszaken. Voor veel verenigingen is het een grote uitdaging om dit op een goede en deugdelijke manier in te vullen. Zij zullen daardoor ook sneller geneigd zijn geen arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd aan te bieden en daardoor afscheid te nemen van een trainer of coach die vanwege de keten daar automatisch aanspraak op maakt.

De ketenbepaling zorgt in de sport dan ook voor meer rechtsonzekerheid voor werknemers en meer verloop van trainers en spelers. Een arbeidsovereenkomst voor bepaalde tijd zou deze groep in principe meer zekerheid (kunnen) bieden. Ook gelet op de beperkte overschrijvingsperiodes die gelden binnen het voetbal op basis van de reglementen van de KNVB ten behoeve van een eerlijk verloop van de competitie. Behoudens dispensatie op grond van limitatieve gronden, kan een speler buiten die periodes niet deelnemen aan de competitie voor een andere vereniging. De speler heeft met een arbeidsovereenkomst voor bepaalde tijd de zekerheid in dat seizoen (of die seizoenen) aan een vereniging gebonden te zijn (en vice versa).

Uit de memorie van toelichting blijkt dat bij de introductie van de nieuwe maatregelen van belang wordt geacht dat organisaties en werkenden hun onderlinge relatie zo vorm kunnen geven dat persoonlijke voorkeuren voor hoe die arbeidsrelatie er uit moet zien (binnen wettelijke grenzen), en de aard en inrichting van het werk leidend kunnen zijn bij de vormgeving daarvan. Het werk betreft binnen het amateurvoetbal enkel een nevenactiviteit die hoofdzakelijk draait om het uitoefenen van de sport en waar in sommige gevallen een beperkte vergoeding tegenover staat. Het is geen hoofdkomen waarop de werknemer besluiten moet kunnen nemen. Dit is bij kleine contracten in de sport ook niet de wens van de 'werknemer'. Zo bleek uit een onderzoek van de KNVB dat het merendeel van amateurtrainers zijn/haar werk bij de sportvereniging ziet als 'bijbaan in de hobbysfeer' en geen behoefte heeft aan een vast contract.

De ketenbepaling is het voor het amateurvoetbal onwerkbaar. Dit is niet in het belang van zowel de werkgever als de werknemer. Daarom pleiten we voor een buiten toepassing verklaring voor kleine contracten (nevenactiviteiten naast een andere hoofdbetrekking) in de amateursport, zodat de arbeidsrelatie tussen verenigingen, trainers en spelers aansluit op de persoonlijke voorkeuren en de aard en inrichting van het werk. .

Ook het onderzoeksrapport over regeldruk bij vrijwilligers dat SIRA consulting uitgevoerd in opdracht van de ministeries van VWS en J&V onderschrijft het belang van het uitzonderen van kleine contracten. "Sportverenigingen hebben geheel andere kenmerken dan bedrijven en dragen met het

bieden van een vast contract dan ook beperkt bij aan het verkleinen van de kloof tussen vaste en flexibele contracten. De afweging moet worden gemaakt of het verliezen van trainers en spelers bij sportverenigingen opweegt tegen het risico dat wordt afgedekt met de verplichting”, aldus het advies.

KNVB

2. Behoud afwijking per cao zoals opgenomen in de cao Sport en Scheidsrechters betaald voetbal

In de cao's in de sport zijn meerdere uitzonderingen op de wettelijke ketenregeling opgenomen, onder andere vanwege de sportcycli. Allereerst is bij ministeriële regeling de functiegroep van bondstrainers en technische directeuren uitgezonderd (artikel 4, lid 3, sub a van de cao sport). Uit het wetsvoorstel blijkt dat een dergelijke uitzondering mag blijven bestaan. Behoud van uitzondering op de wettelijke regeling geldt ook voor de groep AOW-ers (artikel 4, lid 3, sub c van de cao sport). Omdat de huidige uitzonderingsmogelijkheden voor deze groepen worden gecontinueerd, zullen wij hierop in het kader van deze internetconsultatie niet nader ingaan. De ingevolge het wetsvoorstel voorgestelde wijzigingen hebben impact op de volgende groepen werknemers binnen het voetbal:

- Projectmedewerkers, artikel 4 lid 3 sub b cao sport;
- Functies met verkorte onderbrekingsperiode artikel 4 lid 3 sub f cao sport. Voor de KNVB specifiek:
 - Docenten;
 - Werknemers die werkzaam zijn voor een vertegenwoordigend team;
 - Werknemers voetbalontwikkeling;
 - Supervisors VAR.
- (Assistent-)scheidsrechters, artikel 5 lid 5 cao (assistent-) scheidsrechters Betaald Voetbal.

Voor wat betreft deze (functie)groepen hebben sociale partners met elkaar afgesproken om hiervoor in de cao's een uitzondering op de wettelijke ketenregeling op te nemen. Dit wordt door de desbetreffende sociale partners ook essentieel geacht voor (het behoorlijk laten functioneren van) de sportsector. De context waarin destijds de afspraken door sociale partners zijn gemaakt is onveranderd gebleven.

Ook hier geldt dat volgens de doelstelling in de memorie van toelichting, werkenden en werkgevers hun arbeidsrelatie (moeten kunnen) vormgeven “op basis van persoonlijke voorkeuren en de aard en inrichting van het werk”. Dat is exact wat is gebeurd in de sport op basis van de huidige wettelijke mogelijkheden. De sport kent veel (maatschappelijke) projecten die een maximale looptijd hebben van vier jaar. Dit wordt mede ingegeven doordat de sport per definitie in cycli werkt. Denk hierbij aan olympische spelen (4 jaar) en Europese en wereldkampioenschappen (1, 2 of 4 jaar).

Ook voor (assistent-)scheidsrechters gelden zwaarwegende redenen om afwijkende ketenbepaling te hanteren op basis van de aard en inrichting van het werk. Vanwege het topsportkarakter zijn aan de functie van (assistent)scheidsrechter hoge fysieke en mentale vereisten verbonden. Topprestaties zijn de norm. Slechts een beperkt aantal (assistent-)scheidsrechters is daardoor in staat om deze functie (voor een langere periode) op het hoogste niveau te vervullen. Het is voor de KNVB noodzakelijk om de (assistent-)scheidsrechter gedurende een zekere, wat langere periode, te kunnen opleiden en te beoordelen. Alleen dan kan beoordeeld worden of de betreffende (assistent-)scheidsrechter

voldoende kwaliteit bezit om voor onbepaalde tijd als (assistent-)scheidsrechter te (gaan) fungeren. Onlangs is dit nogmaals overeengekomen tussen vertegenwoordigers van betaald scheidsrechters en de KNVB in een nieuwe cao waarvan de teksten op dit moment worden geredigeerd.

De huidige mogelijkheden om per cao af te wijken van de ketenregeling (voor projectmedewerkers, (assistent-)scheidsrechters en de functie met een verkorte onderbrekingsperiode) dient daarom behouden te blijven voor een goed werkende sportsector. We verzoeken dan ook nadrukkelijk om de bestaande uitzonderingen in de diverse cao's in de sport te kunnen continueren.

Betaald voetbal

3. Bevestiging belang behoud uitzondering per ministeriële regeling

Voor een aantal functies binnen het betaalde voetbal geldt een afwijking bij ministeriële regeling (artikel 6, lid 2 de cao contractspelers Betaald Voetbal en artikel 6, lid 4 van de cao Coaches Betaald Voetbal). We ondersteunen de voortzetting hiervan. De ondersteuning wordt tevens onderschreven door de sociale partners in het Nederlands betaald voetbal (VVCS, CBV, ProProf en FBO). Omdat de huidige uitzonderingsmogelijkheden binnen het betaalde voetbal worden gecontinueerd, zullen wij hierop in het kader van deze internetconsultatie niet nader ingaan.